

մեռնիլ, ով յորդորեց ժողվեց զանոնք, բայց եթէ սա ինքն Ապրիղէս, իմ եղբայրս: Ով եղաւ պատճառ՝ Մթենացւոց Ապամինայի մէջ ըրած յաղթութեանը, բայց եթէ ես ինքն, նմանապէս այն մարդիկը որոնք ինծի հետևեցան, և իմ արութենէս քաջալերուած յաղթեցին Քսերքսեայ, որով Յունաստան ազատ մնաց: Այս Մթենք դարձայ՝ բայց ձեռքս հոն թողուցի, որ թէպէտ այնչափ Պարսիկներ կոտրեց, բայց ինքն ալ անոնց զոհ եղաւ . . . աս ըսելով ձեռքը վերուց, “ Ալ տեսնէք, ըսաւ, ով Մթենացիք, թէ ձեռքս ուր թողուցեր եմ. զիս կորացնցուցի ձեր ազատութիւնը պաշտպանելու համար, բայց և ոչ հարցուեցայ և ոչ վարձատրուեցայ ասոնց համար : Ապային ես զոհ եմոր իմ հայրենիքս պաշտպանեցի, այլ իմ եղբօրս աս սարսափելի թշուառութեանը չեմկինար համբերել, որով հետեւ այսպիսի անպիտան մահուամբ մը կը մեռնի,,,: Խոքը եղբօրը մօտեցաւ. “ Աիրելիդ իմ, ըսաւ, արդէն ես մարմնոյս կէսը զոհեցի իմ հայրենեացս համար, և հիմայ մնացածն ալ կը զոհեմքեղի համար,,,: Ին ատեն ժողովրդեան սիրտը շարժեցաւ և ամէնքը մէկ բերան գովեցին Մինտասայ առաքինականքածութիւնը, ու աղաչեցին դատաւորներուն որ երկուքն ալ ազատ թողուն մահուանէ. մէկէն քակեցին Ապրիղէսը որ եղբօրը հետ քաղաք դարձաւ, և որ փողոցէն որ անցան ամենէն գովասանք լսեցին իրենց հայրենասիրութեան ու եղբայրսիրութեանը համար :

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Ա էհագառ Առաջան Շպահեւ Մէճիրէն՝
Տէղէան պէրմագայլ ոսկիմին ոռուած նոր օրինակ պատիւը :

Խաչառակարս յեղափոխ դժբաղդ վիճակը եթէ չներեց մեզի որ վեհափայլ գթասիրտ Առաջան Շպահեւ Մէճիրտ թագաւորին Տիւզեան տանը ատեն ատեն ըրած բարերարութիւններէն մեծը՝ որ ըրաւ վսեմափայլ Ապարապետ Ակէպիին և տեղացի լրագիրները չյիշեցին, իմանայինք ըստ ժամանակին հեռուանց ու հրատարակէինք, այնպիսի անօրինակ չնորհք մը որ այս առատաձեռն գթած թագաւորը իրուերախտապարտ սրտով մը իւր սիրելոյն առատաձեռնեց. սակայն հիմակուան մէկ նոր չնորհքն ալ որ նոյն մեծապատիւ գերդաստանին ըրաւ, յարմար առիթ կուտայ մեզի երկուքն ալ մէկաեղ հուզակելու, եթէ պատուողին անաշառատես բարութիւնը յայտնելու, և եթէ պատիւը ընդունողներուն արժանաւորութիւնը, և իմացընելու բոլը ()սմանեան մեծազօր տէրութեան խընամքը վայելող համազգեաց թէ ինչպիսի բարեգութ ինքնակալի մը հպատակներն են, որ ամենայն սիրոյ և երախտագիտութեան արժանի է :

Ապամար թէ թագաւորը բաւականապէս յայտնած չսեպելով իրեն ունեցած մէրը այս պատուական տանը արդիւնաւոր անձանց վրայ, ատեն ատեն ըրած մեծամեծ չնորհքներով, ընծաներով, նիշանի իֆթիխարներով և թասվիրի հիւմայիւններով, աւելի յատուկ կերպով մ'ալ յայտնելու համար ուզեց որ աս արժանայարգ անձը, որ հօր պէս կը սիրէ, իւր սիրելի և խիստ արդիւնաւոր անձանց և պաշտօնատեարց կարգը անցնիլը դրսուանց ալ իմացուի.

անոնց չնորհած պատիւը , այսինքն մեծ նիշանի իֆթիխարը և թուր չնորհելով իրեն որ կապէ , և իրեք թուղլու փաշայի միաձեւ ոսկեկար հագուստը՝ որ հազնի Պայրամի հանդիսին օրը , և անոնց հետ միաշար ձի հեծնի : Ի այց պերճապատիւ Լարապետ Շէլէպին վսեմական խոնարհութեամբը ինքզինքը արժանի չսեպելով այս գերաստինան պատուոյն , արքային ոստը իյնելով , կ'աղաքէ որ իր ծերութիւնը ազատ ընէ այսպիսի մէկ ծանր պատուէ մը . թագաւորն ալ տեսնելով որ իր սիրականը կը նեղի այս չնորհքէն , աղատ կը կացընէ ծանրութենէն , և միայն փաշաներու նման նիշանի իֆթիխարը կը չնորհէ , և թուր և բանած որմալը հազուստ , ու միայն անունը կը փոխէ պատոյն , որ կ'ըսուի բութպէէ վալ . այս պատիւը ունեցող անձին անցնելու ատեն՝ պահակ կայնող զինուրները անդամբարեւի կը կայնին , որ դեռ բայէի եղած բան չէր : Անեծ չնորհք , բայց համեմատ այս հաւատարիմ անձին արդեանցը և բարերարին գթած սրտին , և մեծ պատիւ ազգիս և քաջալեր ամենուն , որ այսպիսի փափուկ և բարեսիրտ տիրոջ ծառայութեան մէջ են :

Այս փառաւոր պատուէն վերջը նոր օրերս ալ վեհափառ թագաւորը գարձեալ Տիւզեան գերդաստանին վրայ ունեցած հաճութիւնը ցուցընելու համար՝ թէ Լարապետ Շէլէպիին և թէ եղամորը Պօղոս Շէլէպիին և թէ իրենց եղամորդուոյն Ահիճան Շէլէպիին մէյմէկ նոր պատուանշաններ տուաւ՝ մշտըննենաւոր որդուոց որդի իրենց քովը մնալու :

Հ . Մ . Ա

ԱՃԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Օ անթայի չեւեւ աղբէ-բները :

Օ ԱՆԹԱՑԻ ձիւթի աղբիւրները կղզւոյն հնութեանը մեծ նշաններէն մէկն են . վասն զի ինչուան Լորոդոտոս զասոնք կը յիշէ ու կը ստորագրէ և իրմէ առնելով նաև Պաւանիաս , Պինսիոս և ուրիշները իրենց գրուածոցը մէջ կը յիշատակեն : Այս աղբիւրները կղզւոյն հարաւային կողմը կ'իյնան , քաղաքէն տասը մղոն հեռու ու ծովեզերքին մօտ : Դէպէ ՚ի ծով կտոր մը միջոց տղմուտ տեղ , որուն չորս կողմը կրային հողով պատած է , իրեք կամ չորս պատի լճակներ կան որոնց մակերեսովիլը ձիւթով պատած է : Վրոյն շարժմունքէն այս խճային նիւթն ալ երեսը կ'ելլէ ու կը սկսի ջրին վրայ շարժիլ : Այս լճերուն մեծը կլոր է և խոր յատակ ունի , շրջապատն ալ գրեթէ նօ ոտնաշափ է , և մէջէն շատ ձիւթ կ'ելլէ : Ասկէ վազած ջուրը այն աստիճան աս խժային նիւթէն կը պարունակէ որ ծով թափած տեղը եղուտ խէժը իրմէ կը բաժնուի . նոյն բանը մէկալ լճերէն վազած ջրէ . րուն վրայ ալ կը տեսնուի : Տարուան մէջ անգամ մը ասոնց ձիւթը ժողվելու կ'ելլեն և ըսածներնուն նայելով ամէն մէկ անգամուն հարիւր տակառէն աւելի ձիւթ կ'ելլէ : Ասկիայ աւելի նաւ ձիւթուելու կը գործածուի քան թէ նաւու չուան , վասն զի ասոնց աղէկ չգար :

Այս ձիւթի աղբիւրները իրեք հազար տարիէն ՚ի վեր միշտ նոյն վիճակին մէջ մնացած ըլլալով՝ բնութեան զարմանալի յարատելութեանը օրինակ մըն են : Վնչպէս որ ասկէ հազարաւոր տարիներ առաջ Լորոդոտոս այս աղբիւրները կը ստորագրէ՝ նոյն են բոլորովին հիմայ ալ , վրանին ամեննեին տարբերութիւն մը չտեսնուիր . և ինչպէս հին ատեն նոյնպէս նաև ինչուան մեր օրերը ձիւթը լճերուն մէջէն մրտենիի կամ ուրիշ ծառերու ձիւղերով կը հանեն :